

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

18 mei 2001

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heren Dominiek Lootens-Stael, Johan Demol en Luk Van Nieuwenhuysen –

**betreffende de niet-toepassing van het subrogatierecht
door de Vaste Commissie voor Taaltoezicht**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken
uitgebracht door mevrouw Hilde De Lobel**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Norbert De Batselier.

Vaste leden :

de heer Ludwig Caluwé, mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Mieke Van Hecke ;
de heren André Denys, Marc van den Abeelen, Francis Vermeiren, Paul Wille ;
mevrouw Hilde De Lobel, de heren Joris Van Hauthem, Karim Van Overmeire ;
de heren Norbert De Batselier, Leo Peeters ;
de heer Dirk Holemans ;
de heer Sven Gatz.

Plaatsvervangers :

mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche, de heren Luc Van den Brande, Paul Van Malderen, Eric Van Rompuy ;
de heren Louis Bril, Frans De Cock, Karel De Gucht, Gilbert Van Baelen ;
de heren Felix Strackx, Luk Van Nieuwenhuysen, Miel Verrijken ;
de heren Gilbert Bossuyt, Dany Vandenbossche ;
de heer Jos Geysels ;
de heer Etienne Van Vaerenbergh.

Zie :

503 (2000-2001)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken besprak op 18 april 2001 het voorstel van resolutie betreffende de niet-toepassing van het subrogatierecht door de Vaste Commissie voor Taaltoezicht.

I. Inleidende uiteenzetting door de heer Dominiek Lootens-Stael

De heer *Dominiek Lootens-Stael* verklaart dat het voorstel van resolutie is ingegeven door de vaststelling dat de Brusselse overheden de taalwetgeving, die een wetgeving van openbare orde is, permanent overtreden. Daardoor wekken die overheden de indruk dat Brussel een ééntalig Franstalige stad is, en wordt dus het tweetalig karakter van Brussel geschaad. De Brusselse Vlaming voelt zich in zijn hoofdstad dan ook zeer weinig thuis.

Bij het totstandkomen van de taalwetgeving in bestuurszaken, in de periode 1962-63, werd de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) opgericht. De VCT moest waken over de toepassing van de taalwetgeving, maar kon bij een eventuele overtreding enkel adviezen uitvaardigen. Het daadwerkelijk afdwingen van de toepassing van de taalwetgeving was dus juridisch niet mogelijk. Het gevolg hiervan was en is dat de Brusselse overheden, dikwijls overwegend Franstalig, blijvend de taalwetgeving overtreden en zich niet storen aan de adviezen van de VCT. Vooral de Brusselse Vlamingen zijn daarvan het slachtoffer.

Om dit euvel te verhelpen werd bij bijzondere wet van 20 juli 1993 een subrogatierecht verleend aan de VCT. Sinds 1 januari 1995 kan de VCT zich voor een beperkt aantal overtredingen van de taalwetgeving in de plaats stellen van de overheid die de taalwetgeving niet naleeft, en dat op kosten van die overheid. In dat geval treedt de VCT op als administratieve overheid, zodat haar handelingen een bindend karakter hebben.

De toepassing van die procedure is aan volgende beperkingen onderworpen :

- de klacht moet afkomstig zijn van een inwoner van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest ;
- de klacht moet zijn ingediend door een privépersoon ;
- die particulier moet een belang hebben bij de zaak die hij aanklaagt ;

- het moet gaan om een klacht over het taalgebruik van de Brusselse administratieve overheden ten opzichte van particulieren en het publiek ;
- er bestaat een verjaringstermijn van vijf jaar.

Wanneer de VCT een klacht heeft ontvangen die aan deze voorwaarden voldoet, heeft ze 45 dagen om een advies uit te brengen. In haar advies kan de VCT aan de in gebreke blijvende overheid opleggen om de fout te herstellen binnen een bepaalde termijn. Doet die overheid dat niet, dan kan de VCT dus in haar plaats treden om zelf de handeling te stellen die nodig is om de taalwetgeving toe te passen.

De VCT heeft nog nooit gebruik gemaakt van haar subrogatierecht. Nochtans is dat herhaaldelijk gevraagd. Zo heeft de VCT de klachten over Brusselse huisvestingsmaatschappijen die alleen een Franstalige benaming hebben, ontvankelijk en gegrond verklaard, maar weigert zij om gebruik te maken van haar subrogatierecht.

Volgens de heer Lootens-Stael moet de oorzaak van die weigering van de VCT worden gezocht in haar communautaire en partijpolitieke samenstelling. Dat maakt een efficiënte en juridisch correcte werking, zoals men die zou mogen verwachten in een democratische rechtsstaat, volkomen onmogelijk.

Om de taalbelangen van de Brusselse Vlamingen veilig te stellen moet aan de Vlaamse regering worden gevraagd om :

- dit dossier opnieuw ter sprake te brengen in het kader van de lopende staatshervorming, met het oog op het wettelijk vastleggen van waterdichte waarborgen inzake de toepassing van de taalwetgeving in Brussel ;
- er bij de federale regering op aan te dringen de nodige maatregelen te treffen om de VCT te depolitiseren en ze om te vormen tot een echte taalrechtbank, bemand door op objectieve gronden benoemde apolitieke rechters.

Met het voorstel van resolutie wordt beoogd om in Brussel de taalwetgeving te doen toepassen, en Brussel dus meer tweetalig te maken. Zo kan Brussel echt de hoofdstad van Vlaanderen zijn, en zullen de Brusselse Vlamingen zich meer thuis kunnen voelen in hun eigen stad. Een doorleefde tweetaligheid kan niet bestaan indien de Brusselse overheden permanent en manifest de taalwetge-

ving overtreden en zich profileren als ééntalig Franstalig.

II. Bespreking

De heer *Sven Gatz* vraagt zich af waarom de VCT geen gebruik maakt van de wettelijke mogelijkheid tot subrogatie. Daarover handelt het beschikkend gedeelte van het voorstel van resolutie echter niet. Het lijkt er op dat de indieners van het voorstel niet zozeer de depolitisering van de VCT nastreven, dan wel de oprichting van een rechtscollege dat hun standpunten volledig zou overnemen. Hijzelf heeft ook problemen met sommige uitspraken van de VCT, alsook met sommige uitspraken van andere rechtscolleges. Het is echter één van de elementen van een rechtsstaat dat rechtscolleges onafhankelijk werken, en dat zij dus soms beslissingen nemen die niet eenieders goedkeuring wegdragen.

In het administratief recht zijn sommige rechtscolleges, zoals bijvoorbeeld de bestendige deputatie, rechtstreeks politiek samengesteld. Dat leidt niet per definitie tot slechte resultaten. Bovendien kan steeds een beroep worden ingesteld bij de Raad van State, die op die manier de rol van taalrechtbank kan vervullen.

De heer *Gatz* wijst ook op de vreemde relatie van het Vlaams Blok met de VCT. Enerzijds strekt het voorstel van resolutie er ogenschijnlijk toe de werking van de VCT te verbeteren ; anderzijds hebben de mandatarissen van het Vlaams Blok de afgelopen jaren duizenden serieuze en minder serieuze klachten ingediend, waardoor de werking van de VCT volledig verlamd is. Beide elementen zijn moeilijk te rijmen.

Mevrouw *Mieke Van Hecke* sluit zich hierbij aan. Men kan ter discussie stellen waarom geen gebruik wordt gemaakt van het subrogatierecht, maar dat behoort tot de autonomie van de VCT. Zij is het dan ook niet eens met het voorstel van resolutie. Bovendien acht zij het ongepast om aan de Vlaamse regering te vragen er bij een andere regering op aan te dringen om haar regelgeving aan te passen. Dat is de taak van de volksvertegenwoordigers die op dat niveau verkozen zijn.

Volgens de heer *Dominiek Lootens-Stael* gaat de discussie over het disfunctioneren van de VCT, waar de Brusselse Vlaming het slachtoffer van is. Dat er veel klachten worden ingediend is te wijten aan de massa's taalwetsovertredingen die worden begaan. Bovendien bestaat er niet zoiets als minder

serieuze taalklachten : elke overtreding van de taalwetgeving is ernstig, en verdient een klacht. Het probleem bestaat er in dat de VCT geen gebruik maakt van de mogelijkheid om sanctionerend op te treden. Indien er niet wordt gesanctioneerd blijven de Brusselse overheden de taalwetgeving permanent met de voeten treden, en ontstaat een situatie waarin men verplicht is om taalklachten in te dienen.

De heer *Lootens-Stael* wijst er op dat de andere sprekers geen antwoord geven op de vraag waarom de VCT geen gebruik maakt van haar subrogatierecht. Volgens hem ligt de oorzaak bij de communautaire en politieke samenstelling van de VCT.

Hij begrijpt niet dat men het hem kwalijk neemt dat hij aan de Vlaamse regering vraagt om bij de federale regering aan te dringen op maatregelen.

III. Stemming

Het voorstel van resolutie wordt verworpen met 7 stemmen tegen 1.

De verslaggever,

Hilde DE LOBEL

De voorzitter,

Norbert DE BATSELIER
